Huddinge

TJÄNSTEUTLÅTANDE
SOCIALFÖRVALTNINGEN

Datum
2026-11-04

Diarienummer
VON-2026/350

Handläggare
Joachim Heimersson
08-535 300 00
Joachim.Heimersson@huddinge.se

Mottagare
Vård- och omsorgsnämnden

Revidering av insatser utan föregående biståndsbeslut enligt socialtjänstlagen

Förslag till beslut

Vård- och omsorgsnämnden beslutar att insatsen Funktionsstödslots får tillhandahållas utan föregående individuell behovsprövning enligt socialtjänstlagen.

Sammanfattning

Den nya socialtjänstlagen syftar till att skapa en mer förebyggande, lättillgänglig och kunskapsbaserad socialtjänst. En viktig förändring är möjligheten för nämnder att besluta att vissa insatser ska kunna erbjudas utan föregående individuell behovsprövning.

Socialförvaltningen har genom statsbidrag för omställningen till den nya socialtjänstlagen finansierat en ny förebyggande funktion inom området bistånd och förebyggande, benämnd Funktionsstödslots. Funktionen utgör en pilotinsats inom ramen för kommunens omställningsarbete och syftar till att ge tidigt, flexibelt och individanpassat stöd innan behovet utvecklas till mer omfattande eller långvariga insatser.

Förvaltningen bedömer att Funktionsstödslots är en insats som väl svarar mot den nya socialtjänstlagens intentioner om tidiga, förebyggande och lättillgängliga insatser. Genom att insatsen tillhandahålls utan föregående individuell behovsprövning kan stöd ges snabbare när behov uppstår, vilket stärker den enskildes möjligheter till självständighet och kan bidra till att förebygga behov av mer omfattande stödinsatser.

Beskrivning av ärendet

Den nya socialtjänstlagen ger kommunerna utökade möjligheter att erbjuda insatser utan föregående individuell behovsprövning. Syftet är att öka tillgängligheten till socialtjänstens stöd, stärka den enskildes självbestämmande och skapa bättre förutsättningar för ett förebyggande och tidigt stöd. För att möta lagstiftningens intentioner och stärka det förebyggande arbetet inom funktionsstöd har socialförvaltningen utvecklat funktionen Funktionsstödslots. Funktionen finansieras genom statsbidrag avsett för kommunernas omställning till den nya socialtjänstlagen. Funktionsstödslots riktar sig till personer med funktionsnedsättning mellan 18-64 år.

Insatsen är förebyggande och tidsbegränsad och omfattar bland annat:

- information, vägledning och lotsning till rätt samhällsstöd
- stöd i kontakter med myndigheter, hälso- och sjukvård, habilitering och andra aktörer
- stöd att förstå och hantera myndighetsinformation
- hjälp vid administrativa ärenden och ifyllande av blanketter
- stöd att skapa struktur, rutiner och hållbara vardagsstrategier
- motiverande och praktiskt stöd i hemmiljö
- kartläggning av behov och resurser som underlag för eventuell fortsatt planering
- samordning av kontakter kring den enskilde
- tillgängligt stöd i medborgarnära miljöer såsom bibliotek och andra mötesplatser

Insatsen ersätter inte biståndsbedömda insatser såsom boendestöd utan kompletterar befintliga stödformer genom att erbjuda stöd i ett tidigt skede och bidra till att rätt insats ges i rätt tid.

Förvaltningens synpunkter

Förvaltningen bedömer att Funktionsstödslots är särskilt lämpad att erbjudas utan föregående individuell behovsprövning. Flera personer inom målgruppen har behov av ett snabbt, enkelt och lättillgängligt stöd när motivationen att ta emot hjälp finns. En traditionell ansöknings- och utredningsprocess kan innebära att stödet fördröjs och att individens situation försämras innan hjälp kan ges. Genom att erbjuda insatsen utan föregående behovsprövning skapas förutsättningar att ge stöd när behov uppstår och innan problemen växer sig större. Insatsen stärker den

enskildes självbestämmande genom att individen själv kan ta kontakt med Funktionsstödslotsen utan att först behöva ansöka om bistånd. Samtidigt ökar socialtjänstens möjligheter att nå personer som annars inte söker stöd eller som har svårt att navigera mellan olika myndigheter och samhällsfunktioner.

Funktionsstödslots förväntas bidra till:

- ökad tillgänglighet till socialtjänstens stöd
- tidigare upptäckt av stödbehov
- ökad självständighet och delaktighet för den enskilde
- förbättrad samordning mellan olika aktörer
- minskat behov av mer omfattande och långvariga biståndsbedömda insatser
- ökad kunskap om målgruppens behov och utvecklingen av framtida stödinsatser

Insatsen ligger därmed väl i linje med den nya socialtjänstlagens mål om ett mer förebyggande, tillgängligt och kunskapsbaserat arbetssätt.

Enligt den nya socialtjänstlagen är dokumentation huvudregel även för insatser som ges utan föregående individuell behovsprövning. Förvaltningen bedömer att dokumentation ska ske för insatsen Funktionsstödslots. Insatsen omfattar individuellt stöd, kartläggningar, uppföljning och samordning kring den enskildes situation. Dokumentationen är därför en viktig förutsättning för rättssäkerhet, kvalitetssäkring, uppföljning av resultat samt verksamhetsutveckling. Dokumentation kommer att ske i verksamhetssystem enligt gällande lagstiftning och kommunens riktlinjer.

Ekonomiska och juridiska konsekvenser

Insatsen finansieras under 2026 och 2027 genom det statsbidrag som tilldelats kommunen för omställningen till den nya socialtjänstlagen. Förslaget medför därför inga ytterligare kostnader för nämnden under finansieringsperioden.

Om statliga omställningsmedel fortsatt tilldelas kommunerna planeras insatsen att bedrivas och utvärderas under bidragsperioden. Eventuellt behov av permanent finansiering kommer att hanteras i kommande budget- och verksamhetsplaneringsprocesser utifrån uppnådda resultat och effekter.

Förslaget är förenligt med bestämmelserna i socialtjänstlagen om insatser som får erbjudas utan föregående individuell behovsprövning

Jenny Swärd
Socialdirektör

Beslutsunderlag

Tjänsteutlåtande: revidering av insatser utan föregående biståndsbeslut enligt socialtjänstlagen

Huddinge kommun
Postadress
Huddinge kommun
Socialförvaltningen
141 85 Huddinge
Besök
Hälsovägen 7
Tfn vxl: 08-535 300 00
sof@huddinge.se
www.huddinge.se